

РУЩИЦЬКИЙ ЯРЕМА ЯРОСЛАВОВИЧ
(до вісімдесятиріччя від дня народження)

6 листопада 2021 року виповнилося 80 років від дня народження члена-кореспондента НАН України доктора фізико-математичних наук, професора, почесного професора University of Aberdeen (UK), лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки Яреми Ярославовича Рущицького.

Я.Я. Рущицький народився у м. Борщів Тернопільської області, де і закінчив середню школу з медаллю. У 1963 році з відзнакою закінчив за спеціальністю «механіка» механіко-математичний факультет Львівського державного університету ім. І. Франка. Протягом всього життя після строкової служби в Радянській армії у 1965 році працює в Інституті механіки ім. С.П. Тимошенка. На даний момент – завідувач відділу реології. Протягом останніх 30 років читає лекції в Національному технічному університеті України «КПІ ім. Ігоря Сікорського». Працював як visiting professor в університетах Італії і Великобританії.

Основною областю наукових інтересів Я.Я. Рущицького є механіка матеріалів. В області теорії хвиль він запропонував і проаналізував нові нелінійні моделі поширення хвиль в матеріалах, створив теорію нанотранзисторів, які працюють на гіперзвукових хвилях. В області багатофазних (композитних) матеріалів розвинув новий науковий напрямок – структурну теорію пружних, в'язкопружних і п'єзопружних сумішей. В області мікро- та нанокомпозитних матеріалів сформулював основи мікро- і наномеханіки цих матеріалів з позиції подібності і відмінності. В області прикладної теорії вейвлетів запропонував пружні вейвети і спосіб їх застосування до задач про поширення хвиль в матеріалах. В області ауксетичних матеріалів запропонував і обґрунтував нову концепцію явища ауксетичності, основану на нелінійних пружних моделях.

Автор 560 публікацій, із них 18 книг з моделювання матеріалів мікро- і нанорівня внутрішньої структури, теорії хвиль в матеріалах, в'язкопружності, вейвлетного і фрактального аналізу, 260 статей в наукових журналах рівня Q1-Q3, 6 державних стандартів та інше. Я.Я. Рущицький є перекладачем наукових монографій з російської на англійську та з польської на російську.

Я.Я. Рущицький має публікації в наукових журналах найбільш престижних академій наук (Французької, Англійської, Італійської) – Comptes Rendus de l'Academie des Sciences, Serie Mecanique; Philosophical Transactions of the Royal Society A: Mathematical, Physical and Engineering Sciences; Atti dell'Accademia Peloritana dei Pericolanti, Classe di Scienze Fisiche, Matematiche e Naturali.

Книга «*Rushchitsky J.J. Theory of Waves in Materials*. – Copenhagen: Ventus Publishing ApS, 2011. – 270 p.» відома у більшості університетів світу і на даний момент завантажена з сайту видавництва **700 000+** разів. Книга «*Rushchitsky J.J. Nonlinear Elastic Waves in Materials*. – Heidelberg: Springer, 2014. – 454 p.» продана видавництвом **14 000+** разів і перекладена на китайську мову в Beijing Institute of Technology Press. Останні роки активно виступає з пленарними доповідями на престижних конференціях у різних країнах Європи та Азії (Іспанія, Польща, Грузія, Туреччина, Китай) і співпрацює з провідними видавництвами світу – опублікував книгу «*Rushchitsky J.J. Foundations of Mechanics of Materials*. – Copenhagen: Ventus Publishing ApS, 2021. – 276 p.», на запрошення видавництва опублікував глави в книгах – «*Seismic Waves – Probing Earth System*». Eds. *Ono D., Monoto H.* – London: InTechOpen, 2019; «*Understanding Plane Waves*». Ed. *Cooper W.* – New York: Nova Science Publishers, 2019; «*Encyclopedia of Continuum Mechanics*. Eds. *Altenbach H., Oster K.* – Berlin: Springer, 2018. – 2020»; «*Building Knowledge for Geohazard Assessment and Management in Caucasus and Other Orogenic Regions*». NATO Science for Peace and Security Series C: Environmental Security. Eds. *Mariotto P., Bonali F., Tsereteli N.* – Berlin: Springer, 2020; «*Latest Techniques and Advances in Seismic Waves Research*». – New York: Nova Science Publishers, Inc., 2021; «*Elasticity of Materials*». Eds. *Evingür G.A., Pekcan O.* – London: InTechOpen, 2021.

Нагороджений 3 медалями СРСР, Почесною грамотою Верховної Ради України, Відзнакою НАН України «За професійні здобутки», Ювілейною відзнакою НАН України до сторіччя академії, Премією НАН України ім. О.М. Динника, Премією НАН України ім. В.М. Глушкова. Працював за десятками міжнародних грантів: від грантів Фондації Сороса і Американського фізичного товариства до грантів Королівських товариств Лондона і Единбурга.

Член наукових товариств: ASME Int (American Society of Mechanical Engineers), 1998; GAMM (Gesellschaft für angewandte Mathematik und Mechanik), 1993, представник України; EUROMECH (European Mechanical Society), 1995; American Nano Society, 2011; New York Academy of Sciences, 1995; Українське фізичне товариство, 1994; Українське товариство інженерів-механіків, 1993; Національний комітет України з теоретичної і прикладної механіки, 1993; секретар комітету, 2000.

Член редакційних колегій міжнародних наукових журналів: *International Applied Mechanics*; *International Journal of Applied Mathematics and Mechanics*; *International Journal of Mechanics and Solids*; *Nonlinear Dynamics and Systems Theory*; *Waves, Wavelets, Fractals: Advanced Analysis*.

Наукова громадськість щиро вітає Ярему Ярославовича з ювілеєм і бажає йому міцного здоров'я, щастя та нових творчих звершень.

Редколегія міжнародного наукового журналу «Прикладна механіка»